

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

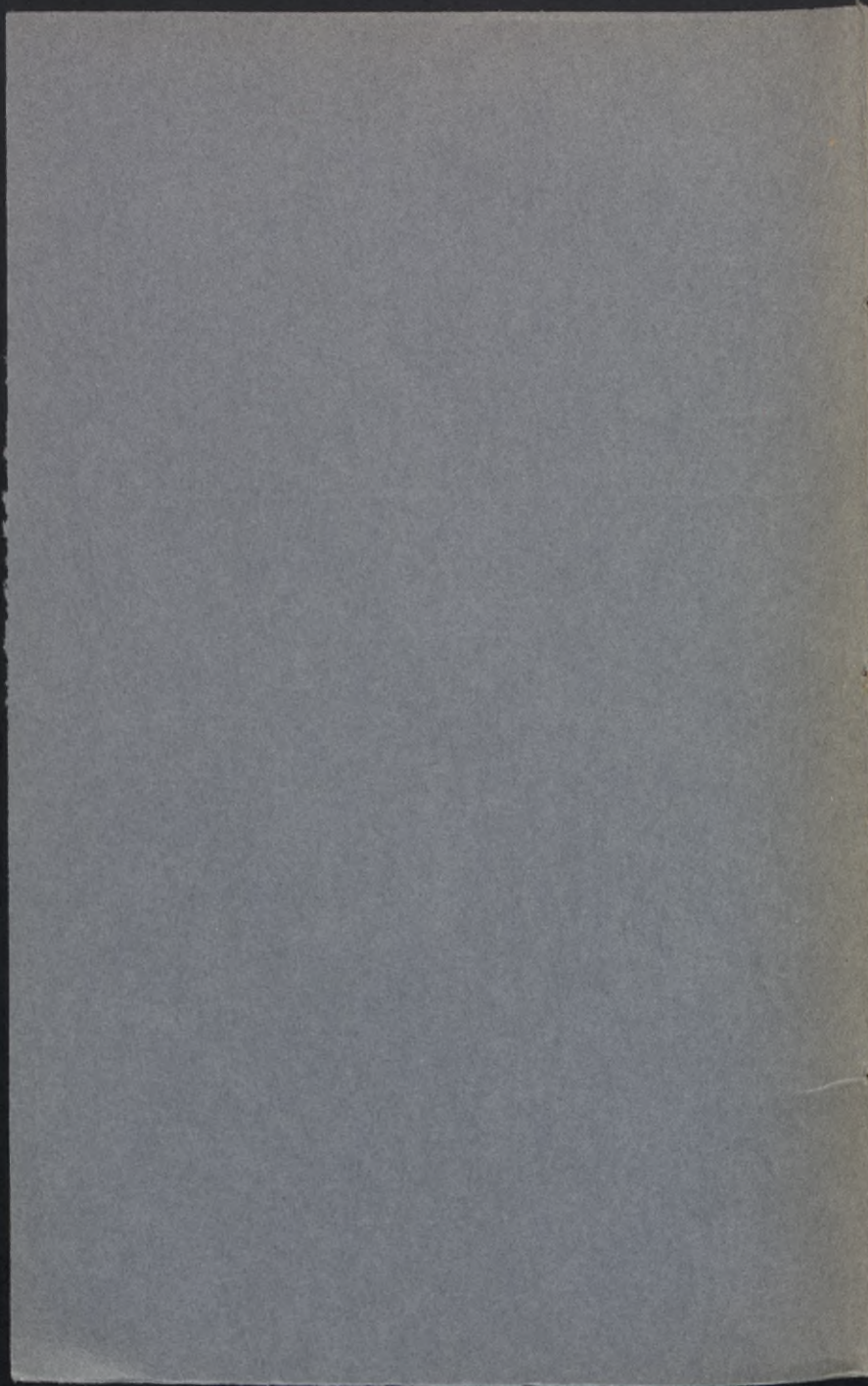
UPPSALA
UNIVERSITET

(P. 1) Lill
Sv.
Inan.

Paulson J.

Till Lund!

1889

Paulson, Joh.

(Br.) Lit.
8v.
Dram.

N:o 23t.

TILL LUND!

PROLOG

UPPFÖRD VID

SKÅNSKA NATIONENS FEST

DEN 7 MAJ 1889.

LUND 1889,

MALMSTRÖM & KOMP'S BOKTRYCKERI.

PERSONER:

TANTEN, spelades af Fröken Anna Hane

NIECEN, spelades af Fröken Gertrud Peterson-Ernberg.

Händelsen försiggår i en aflägsen skånsk bygd
dagen före festen.

NIECEN.

Men får jag aldrig komma då till Lund?
Du vet ju, tant, hur ifrigt jag har längtat,
Ar efter år hur här jag gått och trängtat,
Som efter livvets stora högtidsstund.
Du vet, hur ofta min kusin har skrivit
Och bedt mig komma, men hur du alltjemnt
Ditt veto inlagt har, kort och bestämdt,
Att ännu intet af den resan blifvit.
Tänk bara på, hur fort numer man far!
Jag blott behöfver några korta dar,
Så är jag åter här hos dig tillbaka.

TANTEN.

Nej, barn, det är nog bäst du stannar kvar.
Har man en gång blott verdens fröjd fått smaka,
Förloras smaken snart för hemmets kaka.
Lund är en stad, som hvarje annan stad:
Allt stadslif, det är ytterst blott elände.
Du är ett barn blott, ung och yr och glad.
Var viss derpå, att icke förr du vände
Till gamla hemmet åter, förrn du sände
En längtans suck i verden ut igen.

NIECEN.

Nej, tant; om ock nångång jag längtan kände
Att komma ut i verden en gång än,
Att ord deråt jag gäfve, aldrig hände.

TANTEN.

Ja, det är godt och väl. Men ej du har
En tanke på den fara, resan gömmer.
På vagn tre mil först till station du far;
Det går väl an; se'n är det värsta kvar:
Det gräseliga tåget. Ej jag glömmer
Den änglans fasa, hvilken sjelf jag bar,
När första, enda gång på tåg jag var.
Den färden om igen af mig ej göres.
Jag kallsvett får, så snart jag tänker på,
Hur fort, hur gräsligt fort man framåt föres.
Den gången resan lyckligt gick ändå.
Ett sådant vågspel ej förnyas må.
Nej, om du vill till Lund, — så får du gå.

NIECEN.

Hvad säger tant? Den hela långa vägen!
Det är omöjligt, tant!

TANTEN.

Der ser du ju
Att resan icke kan gå för sig nu.
För öfrigt, om ock lyckligt ginge färden,
Så vore dermed ej all fara slut.
Till Lund du kommer, går från tåget ut,
Och mötes genast der af hela världen.
Studenter stå i långa rader der.
Så snart som de ett fagert anlet skådat,
Strax spörjes ifrigt hvem den flickan är,
Och som en löpeld är i stan det bådadt,
Och mången händer det, att han blir kär.
Om hon på Lundagård vill promenera,
Tro ej att obemärkt det för sig går:
En skara unga män, som der flanera,

Liksom en trollkrets omkring henne slår,
Och om hon ock åt mången gifver sår,
Det kan väl också hända att hon får
Ett eller annat, som kan svårt genera.
Om söndan hyggligt man i kyrkan går,
Man hör andäktigt på hvad presten talar,
Men när man lemnar templets höga salar,
Derutanför en krets flanörer står —
Och strax hvart intryck, som man fått, förgår.
Nej, här i världen bör man fara varligt,
Och är man ung och vacker, är det farligt
Att komma till en stad; jag vet det, jag;
Jag minnes mycket från min ungdomsdag.

NIECEN:

Men allt det der, det kallar man ej fara.
Det är ett nöje ju, som lockar bara,
Men visst ej skrämmer mig.

TANTEN:

Hvad säger du?
Är du så platt förderfvad redan nu?
Då är det bäst att detta samtal slutas.
(Tanten går).

NIECEN:

Jag vill, jag skall till Lund, det får ej prutas.
Jag måste dit om jag i grafven låg.
Jag föddes ej att ständigt inneslutas
I denna vrå; nej, utåt trår min håg.
Här glider jemnt i prosans hålväg lifvet,
Man ser ej längre än till grannens ren.
Men der bortom först lefves — det är gifvet —
Det lif, hvars gång är här, som snäckans, sen.

Här är det prosa blott på hvarje kant:
En mycket snäll, men mycket gammal tant,
Som helt och hållet hörer forntid till.
Tidsuret stannade på fyrtitalet
För henne; se'n den tiden stod det still.
Hvad sedan skett är alltigenom galet.
Och om en ungmö ut i världen vill,
Så tros hon mogen just för hospitalet.
Hon stängdes icke inne, hon som jag;
I Lund förflyto hennes ungdomstunder.
Hon kunde se dem alla dag för dag,
De stora männen; kunde gå inunder
De höga kronorna på Lundagård,
Se Sankt Laurentii tempel, hvilket gömmer
Så många minnen i sin trogna vård.
Hon växte upp som årsbarn med hvar saga,
Som knöts till seklets snille, till Tegnér.
Agardh, Thomander, Reuterdahl och fler —
Hon sett dem, hört dem; och så vill hon klaga,
Om ock min längtans vingar nångång taga
Sin flykt till hennes minnens rika stad.
Hon vet ej, öfver hvilka stora namn,
Som ryktet burit vida i sin famn,
I dag sig Lundagårdens kronor hvälfva.
Då hon var ung, de voro unga sjelfva,
Och deras ryktes frejd var okänd än.
Nu räknas de bland våra store män. —
Men är det då en alltför fräck begäran
Att en gång i sitt lif ha haft den äran
Att se en lefvande professor? Nej!
Den önskan lockar ingen ifrån mig.
Den föddes ej att ständigt inneslutas
Som i en graf uti min unga håg.
Jag vill, jag skall till Lund, det får ej prutas;
Jag måste dit, om jag i grafven låg.

TANTEN (kommer in):

Det är välsignadt ändå med den posten!
Hvad den är snabb i sin expedition!
En gång i veckan kommer den till prostens,
Hvarannan vecka hemta vi den der —
Ty så det ju en större packe är,
Än om hvar vecka man sig gör besvär.
Här har jag nu sex sköna Lundablad.
Jag undrar just hvad nytt de kunna bringa.
Men tyst! — jag tror att brillor har jag inga,
Och då kan jag ej se en enda rad.
Då får jag söka dem.

NIECEN:

Hvarthän tant lilla?

TANTEN:

Jag mina brillor någonstads förlagt.

NIECEN:

Dem kan jag söka upp.

TANTEN:

Det är ej sagdt
Att du kan finna dem.

NIECEN:

Det vore illa
Om jag med mina unga ögon två
Ej funne dem, långt förr än dig är möjligt.
Men säg hvar kan du hafva lagt dem då?

TANTEN:

Det gör det samma, söta barn; du kan
Kanske se också för en ann'.
Sex tidningar, två bref jag fått från prosten.
Det är välsignadt ändå med den posten!

NIECEN:

Ja, tant, två gånger i hvar månad — två —
Jag säger, skrifver två — den letar vägen
Till denna ödemark; den blir förlägen
För det beröm, af dig den plägar få.

TANTEN:

Ja ungdomen är aldrig nöjd; men förr
En gång i månan kom den till ens dörr.
Då var det annat: kung och drottning dogo —
Och troner föllo — och nationer slogo
Hvarann till marken, innan man ett ord
Fick spörja derom på Guds gröna jord.
Då blef man icke matad i sin stuga
Med nyheter från hela jordens krets,
Från Rom och Stockholm, London och Kaluga,
Men ändå var man nöjd och väl tillfreds.
Men nu fins ingenting, som är så ringa
Att icke tidningar det *genast* bringa
Kring hela verlden ut. Men nog om det.

NIECEN:

Ja väl, ja väl, tant lilla; ett allenast
Jag vill invända: säg blott icke *genast*.
När bladet har den höga åldern nått
Af fjorton dar, förrän till oss det hinner,
Det gör sig sannerligen icke brådt.

Och under tiden nyheten försvinner.
Men var det ej din mening, kära tant,
Att dina brillors tjänst jag skulle göra?

TANTEN:

Det var så, barn: så lät mig då få höra,
Hvad nytt der står. Men vi i ordning gå,
I numrens följd. Du minnes ju också
Att vi blott läsa det, som prosten streckat
— Förutom dödsannonserna förstås —
Ty alltid i hvart nummer, han oss skickat,
Har han för sådana notiser prickat.
Som utan skada läsas och förstås.
Der har du första numret; läs, min flicka!

NIECEN:

Den late prostens här ej gittat pricka
För mer än en notis.

TANTEN:

Barn, säg ej så!
Men lät mig då notisen höra få.

NIECEN (läser):

Universitetet. Skånska nationen har genom prof. Ljunggrens afsked från professorsembetet gjort en stor förlust, i det prof. L. samtidigt upphört att vara nämnda nations inspektor. Vid möte i Lördags med nationen tog prof. L. afsked med densamma, tillönskande en hvar af dess medlemmar lycka och framgång i studier samt lika angenäma minnen som dem han nu medförde från de snart femtio år han tillhört nationen. Kurator, *doe.* af Petersens höjde ett lefve

för prof. Ljunggren och efter mötets slut följdes den gamle inspektorn af den samlade nationen till sitt hem, der änyo ett lefve höjdes ¹.

TANTEN :

Med lögn jag tror den tidningen också
Far verlden kring. Man kan ju lätt förstå.
Den sista tiden uti Lund jag bodde,
Professorn Ljunggren var ju blott docent.
Nej, sådant har nog icke ännu händt.
Det är en tidningsdikt, just som jag trodde.

NIECEN :

Så kanske, tant, vi gå till nummer två.
Men icke heller här har prosten prickat
För mer än en notis, — och den också,
Den rör Professor Ljunggren.

TANTEN :

Kan förstå

Att tidningen tillbaka tager då
Som falsk notisen, som han förutskickat.

NIECEN (läser):

Universitetet. Professorn, m. m. Gustaf Ljunggren har efter fyllda 65 lefnadsår och efter att hafva varit universitetslärare sedan 1847 på begäran erhållit nådigt afsked från sitt professorsembete ².

Nå, tant kanske ännu ej tror derpå?

TANTEN :

Nej! — Redan afsked — fyllda sextifem —
Så fort väl ändå har ej rusat tiden.

Jag tror ej på ett enda ord i dem.
Men är i lögnen tidningen en gång gliden,
Så håller den väl fast sig, fräck och blind,
Och hopar lögn på lögn, som synd på synd.

NIECEN:

Vi gå då öfver nu till nummer tre.
Den löser gåtan för dig, tant, kanske.
Blott en notis har prostens prickar för sig,
Och se! — kring samma tema just den rör sig.

Skånska nationen egnade sistlidne gårdagsmiddag sin afgangne inspektor, f. d. professor Ljunggren, sin afskedshelsning. Ett ganska stort antal af nationens medlemmar under sina äldre och nyare fanor, som prof. L. under sitt nära 50-åriga medlemskap af bemälda samfund så ofta sett svaja, bragte genom sin kurator, doc. af Petersens, sin helsning och hembar sina varma tacksägelser för allt det levande intresse, med hvilket prof. L. under årens lopp följt nationen och för hvad han gjort att befrämja dess välgång. Talaren påpekade, att de närvarande af en yngre studentgeneration ville föra de äldres, från universitetet länge sedan försvunnes talan och slutade med att alla önskade, att herr professorn ännu många år måtte få med sina rika gåfvor arbeta i den vetenskapliga odlingens tjänst. Med rörelse tackade professor Ljunggren för den honom egnade hyllningen, som på denna dag tvänne gånger förut kommit honom till del, näml. å hans bröllopsdag för 33 år sedan och vid hans firande af sitt silfverbröllop. Han erinrade om den betydelse, skånska nationen såsom den största hade på den anda, som besjälade universitetets ungdom i sin helhet; att ungdomens arbete, om det än syntes aldrig så framgångsrikt, endast finge ett bestående värde genom att söka sin välsignelse ofvan-

efter, att ibland dessa tre: tron, hoppet och kärleken, kärleken såsom en brygga mellan himmelen och jorden är störst, och henne uppmanade han ungdomen att bevara för lärosätet och fäderneslandet, och bad om att ett litet rum af samma kärlek måtte alltid bevaras åt nat:s gamle, nu afgångne inspektor. Efter ett förnyadt lefve för prof. Ljunggren aftågade nationen under afsjungande af „Sjung om studentens lyckliga dag“. Hyllningen i all sin enkelhet syntes lemna ett gripande intryck hos både dem, som gäfvö densamma, och honom, åt hvilken den egnades³.

TANTEN:

Nu vet jag snart ej hvad jag sjelf skall tro.
Men vi gå öfver nu till nummer fyra.

NIECEN:

Det är det samma, samma om igen.

TANTEN:

Jag tror att tidningarne äro yra.

NIECEN:

För en notis har prosten prickar satt,
Och den notisen innehåller att
Studenterna med sång och fanor bringat
Professor Ljunggren tacksam hyllningsgärd,
För hvad han gjort som menniska och lärd⁴.

TANTEN:

Nu kanske är det bäst att börja tro;
Men ännu kan jag icke rätt förstå det.

NIECEN:

Kanske att nummer fem dock skall förmå det
De fyra första icke kunnat. O!
Det är det samma. Ty, som tant sjelf ser,
Har prosten streckat här, och frågan gäller
Att, som Nationen nu, som förr, ej mer
Inspektorn sjelf ser i sin midt, ej heller
Kan skiljas helt från honom, få hans bild.
Nu är du väl dock från ditt tvifvel skild ⁵?

TANTEN:

Der måste ligga någon sanning under.
Det kan ju ej blott vara tidningsfunder.
Men nummer sex, det återstår helt visst,
Det bringar kanske dementin till sist.

NIECEN:

Ja, nummer sex . . . Nej, der står ingenting . . .
Ja, det vill säga, prosten glömt att pricka.

TANTEN:

Men hvad är det jag ser, min lilla flicka,
Der bland annonserna är visst nånting.

NIECEN:

Ja, just. Nationen, ser jag, annonserar,
Att den skall ställa till en enkel fest:
Professor Ljunggren bjuds som hedersgäst,
Hvar en dess vän, som rätt det convenerar,
Välkommen nämnes, herre eller dam.
Dit, tant, får jag väl resa ⁶.

TANTEN:

Stilla bara.

Du inser väl ändå det vara skam,
Att unga flickan så sig tränger fram
Ibland Nationens stora ungarlsskara.

NIECEN:

Jag går ju ensam ej. Kusine är med.
Han ofta bedt mig komma. Ingen fara
För att bli ensam dam; derom besked
Annonsen ger. Ej sannt, jag resa får ju.

TANTEN:

Att svårt det är att medge, väl förstår du.
Men der var också tvenne bref, ej sannt.

NIECEN:

Här just. Och ett till mig — och ett till tant.
Och begge äro, syns det, från kusinen.

TANTEN:

Bryt först det bref, som äldsta stämpeln har.

NIECEN:

Det är just mitt bref det. Kusinen skrifver,
Att, eftersom det snart Nationsfest blifver,
— Fest för Professor Ljunggren, tant förstår —
Och jag till Lund har längtat länge redan,
Så är det bäst jag kommer nu, emedan
Om nu tillfället mig ur hämdren går,
Det se'n lär dröja förr'n jag resa får.
En pjes utaf studenter spelas der.

TANTEN:

Då går det icke an att du är när.
Jag sådana pjäser minns. De voro stygga
— Men ofta rysligt roliga ändå.

NIECEN:

Här dock ej pjesen hinder vara må.
Han skrifver att dervid man kan sig trygga,
Att pjesen är af Brask — och gammal re'n.

TANTEN:

Af Brask — af biskop Brask?

NIECEN:

Jag ingen känner
Utaf den Braskska släkten mer än han.

TANTEN:

Då pjesen icke farlig vara kan,
Ty biskop Brask var ju en kyrkans man.
Hvad heter pjesen?

NIECEN:

Det latin tycks vara:
Filius prodigus ?

TANTEN:

Än mindre fara.

NIECEN:

Så lägger ock kusinen till att han
Har titelrollen just — och gör den som en man.
Förlorad son han är.

TANTEN:

Ack att han bara
På *scenen* vore det.

NIECEN:

Tant är ej snäll,
Sist skrifer han, att om det är så fatt
Att jag ej resa får, men jemnt bör aktas
För hvarje vind, han tror jag är en skatt
Som . . . ständigt . . . skall . . .

TANTEN:

Hvad tror han?

NIECEN:

. . . tror han att
Jag skall . . . som skatt af . . . drake ständigt vaktas.

TANTEN:

Den pojken! — om jag så skall sjelf till Lund,
Så skall han veta det är otillbörligt.
Jag vore färdig fara denna stund.

NIECEN:

Tant blir då än en gång ju jernvägskund,
Just hvad tant ansåg nyss för icke görligt.
Han menar dermed säkert intet alls.
Det var ett tanklöst ord blott.

TANTEN:

Hva' befalls!
Den tanklösheten dock förtret mig våller.
Men låt oss se, hvad mitt bref innehåller.

NIECEN:

Biljetterna till morgondagens fest
Till tant och mig. Nu är det ändå bäst
Att alla skrupler fara — och vi fara
Till Lund, ej sannt, tant lilla.

TANTEN:

Må så vara.

Han är för snäll, som tänkt på mig också,
Den gode gossen,

NIECEN:

Skrubb han slipper då!

TANTEN:

Mot dem, man älskar, vreden ej kan vara.
Jag undrar just, om Lund är likt sig än,
Om jag kan känna Kahlens tomt igen.
Om jag skall finna der så mången vän,
Som förr jag fann. De lifvas, gamla minnen,
Och det blir ungt på nytt i gamla sinnen,
När hågkomst väckes från försvunna dar;
Men om jag känd är eller ej, gör föga.

NIECEN:

En tår der sitter, tant, uti ditt öga;
Den vittnar om, hur kärt ditt Lund dig var.
Ja, tant, i morgon re'n dit ned går färden,
I morgon öppnas för mig vida världen.
Och när vi komma så till Lund, till festen,
Och tant kanhända som en gammal vän
Ett ord att säga har till hedersgästen . . .

TANTEN:

Åhja, jag tror nog att han minns mig än.

NIECEN:

. . . Så säg att ingen i den hela skara,
Som uti högstämddt tal och fager sång
Sin tacksamhet och vördnad hörs förklara,
Kan mera tacksam emot honom vara,
Än denna flicka, som för första gång
Nu till sin längtans mål, till Lund, fått fara,
— Och därför har att tacka *honom* bara.

¹ Se Lunds Weckoblad N:o 18, 1889.

² Jfr samma nummer.

³ Se Lunds Weckoblad N:o 28, 1889.

⁴ Se Lunds Weckoblad N:o 33, 1889.

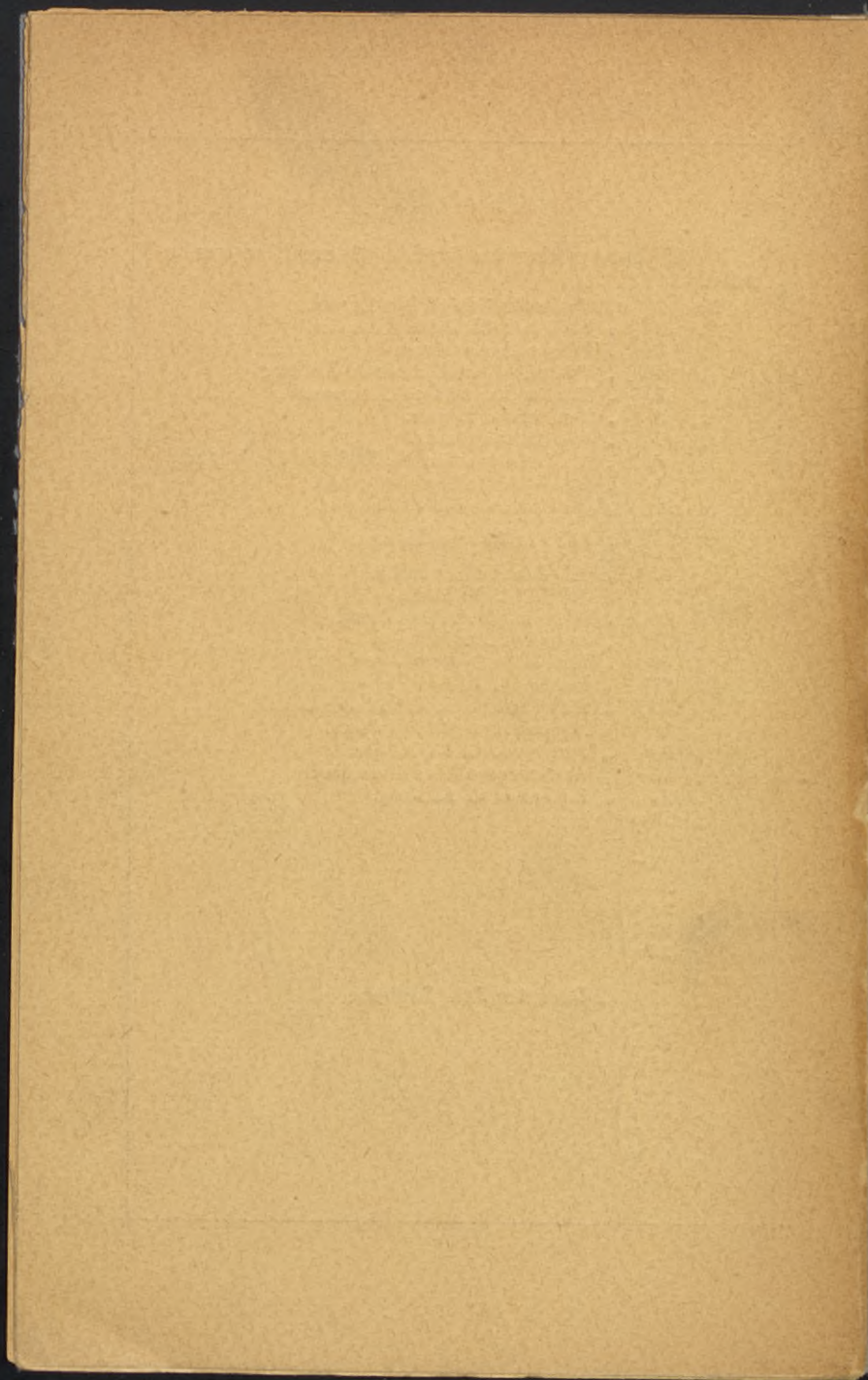
⁵ Se Lunds Weckoblad N:o 46, 1889.

⁶ Se Lunds Weckoblad N:o 52, 1889.

⁷ Vid festen uppfördes 2:dra akten af Samuel Petri Brasks
*Een comoedia om then förlorade Sonen eller Een oförfaren
Wandringsman.*

Af denna prolog äro tryckta 40 exemplar som innehafvas

N:o	1	af Professor Gustaf Ljunggren.
"	2	" Professor Christian Cavallin.
"	3	" Fröken Anna Hane.
"	4	" Fröken Gertrud Peterson-Ernberg.
"	5	" Fröken Augusta af Petersens.
"	6	" Fru Märta Tegnér.
"	7	" Fru Emma Bendz.
"	8	" Kontraktsposten N. J. O. H. Lindström.
"	9	" Docenten Carl af Petersens.
"	10	" Amanuensen L. P. Wählin.
"	11 a)	" Fil. Dr Ludvig Larsson.
"	11 b)	
"	12	" Fil. Dr Arthur Stille.
"	13	" Fil. kand. O. Bern.
"	14	" Docenten Nils Flensburg.
"	15	" Docenten Axel Vinge.
"	16	" Jur. stud. C. O. Hedenskog.
"	17	" Fil. kand. Stefan Th. Carlsson.
"	18	" Amanuensen A. Christer-Nilsson.
"	19	" Amanuensen Otto Sylwan.
"	20	" Jur. stud. C. M. Möller.
"	21	" Amanuensen Olof Lundblad.
"	22	" Fil. kand. C. A. Berg.
"	23 α	" Docenten Joh. Paulson.
"	23 β	
"	23 γ	
"	23 δ	
"	23 ε	
"	23 ζ	
"	23 η	
"	23 θ	
"	23 ι	
"	23 κ	
"	23 λ	
"	23 μ	
"	23 ν	
"	23 ξ	
"	23 ο	
"	23 π	
"	23 ρ	

1001850913

